

GODIŠNJE IZVJEŠĆE UPRAVE O POSLOVANJU DRUŠTVA ZA 2023. GODINU

- Nadzornom odboru i za javnu objavu na internetskim stranicama FINE (ZOR čl. 20)

1. Uvod

Hrvatske ceste d.o.o., kao trgovačko društvo u 100% vlasništvu Republike Hrvatske, nadležne su za upravljanje, građenje, rekonstrukciju i održavanje mreže državnih cesta ukupne duljine 7.402,82 km (Odluka o razvrstavanju javnih cesta NN 97/2023.).

Poslovanje Društva određeno je Zakonom o cestama, Izjavom o osnivanju, Zakonom o trgovačkim društvima, te nizom ostalih zakonskih i pod zakonskih propisa u okviru kojih Društvo djeluje, odlukama Vlade Republike Hrvatske te drugim zakonima i pravilnicima vezanima uz djelatnost Društva.

Hrvatske ceste d.o.o. su 29. studenog 2022. dobile suglasnost Hrvatskog sabora na Financijski plan za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu (NN 145/2022.), u okviru kojeg su, uz račun prihoda i rashoda i račun financiranja u poglavlju „Poseban dio“ navedeni iznosi ulaganja po pojedinim programima.

Na temelju članka 35. Zakona o proračunu (NN 87/2008., 136/2012., 15/2015.) Hrvatski sabor je na sjednici održanoj 7. lipnja 2023. godine donio Odluku o davanju suglasnosti na Izmjene i dopune Financijskog plana Hrvatskih cesta za 2023. godinu te projekciju Plana za 2024. i 2025. godinu (NN 63/2023.).

Zbog promjena gospodarskih okolnosti, Hrvatski sabor je na sjednici 27. listopada 2023. godine donio Odluku o davanju suglasnosti na II. Izmjene i dopune Financijskog plana Hrvatskih cesta za 2023. godinu i projekcija plana za 2024. i 2025. godinu (NN 129/2023.). Prema toj Odluci ukupni prihod Društva planiran je u iznosu od 397,28 milijuna eura, ukupni rashodi u iznosu od 443,24 milijuna eura i manjak u iznosu od 45,96 milijuna eura. Na planirane iznose primijenjeno je novčano načelo bez PDV-a.

Tijekom 2023. godine. Društvo je redovito pratilo realizaciju planiranih prihoda i rashoda kako bi se osigurala likvidnost i nesmetano poslovanje. Radove pratimo prema strukturi programa koja obuhvaća:

- investicije u izgradnju državnih cesta (izvlaštenje nekretnina, projektiranje i građenje)
- investicijsko održavanje cesta i rekonstrukcija
- nabava ostale dugotrajne imovine
- redovno i izvanredno održavanje državnih cesta
- pomoć poplavljenim područjima
- sufinanciranje (nerazvrstanih cesta)
- troškove za studije i razvojne pripreme
- troškove upravljanja i financijske izdatke.

Izvore financiranja poslovanja Hrvatskih cesta d.o.o. definira Zakon o cestama (čl. 86, st. 1.), a čine ih:

- 0,11 po litri naplaćene trošarine na energente
- naknada za izvanredni prijevoz
- naknada za prekomjernu uporabu javnih cesta
- naknada za korištenje cestovnog zemljišta i od obavljanja pratećih uslužnih djelatnosti
- ostali prihodi

2. Realizacija plana poslovanja u 2023. godini

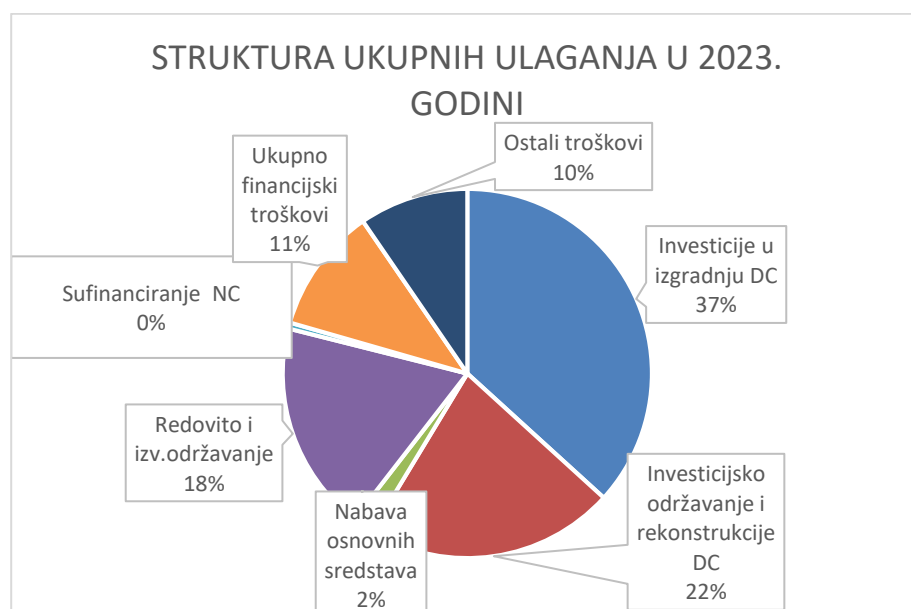
Red.br.	Opis	Plan za 2023. godinu (NN 129/2023)	Realizacija u 2023. godini	indeks
1.	PRIHODI I PRIMICI	397.280.821	385.875.629	97,13
1.1.	Naknada iz goriva	318.121.176	318.121.176	100,00
1.2.	Prodaja usluga na domaćem tržištu	4.968.374	4.509.816	88,69
1.3.	Izvanredni i financijski prihodi	5.917.651	3.387.822	58,40
1.4.	Financiranje iz EU Fondova	68.273.620	59.856.815	87,67
	UKUPNO IZVORI SRED.	397.280.821	385.875.629	97,13
1.	INVESTICIJE - HC	263.139.709	254.254.741	96,62
1.1.	Investicije u izgradnju DC	170.069.349	154.460.695	90,82
1.1.1.	Zemljište	8.634.004	0	0
1.1.2.	Projektiranje, građenje	161.435.345	154.460.695	95,68
1.2.	Investicijsko održavanje i rekonstrukcija	83.358.501	92.060.923	110,44
1.2.1.	Zemljište	3.188.414	0	0
1.2.2.	Projektiranje, građ., nadzor i ostalo	80.170.087	92.060.923	114,83
1.3.	Nabava ostale dugotrajne imovine	9.711.859	7.733.123	79,63
2.	Redovno održavanje	73.110.000	73.433.125	100,44
3.	Izvanredno održavanje	5.000.000	3.967.766	79,36
4.	Sufinanciranje NC	2.500.000	2.222.008	88,88
5.	Studije i razvojne pripreme	1.090.000	592.525	54,36
8.	Troškovi upravljanja	50.029.263	39.606.089	79,17
8.1.	Bruto plaće i naknade	21.819.900	19.091.057	87,49
8.2.	Ostali poslovni troškovi	28.209.363	20.515.032	72,72
9.	Financijski izdaci	48.368.000	46.167.470	95,45
	UKUPNO ULAGANJA I TROŠ.	443.236.972	420.243.724	94,81
	SUFICIT / DEFICIT	-45.956.151	-34.368.095	74,78
	Otplate	-72.870.000	-72.830.184	99,94
	Zaduživanje i prih.od prod.fin.imov.	116.966.000	116.965.668	99,99
	Donos/prijenos depozita	1.860.151	-9.767.389	0
	NETO FINANCIRANJE	0	0	0

U prikazu realizacije plana poslovanja i financijskog plana za 2023. godinu primijenjeno je novčano načelo primitaka i izdataka bez PDV-a.

Promatrajući realizaciju plana prihoda vidljivo je smanjenje za 2,87%. Primici od sufinanciranja radova iznose 1,66 milijuna eura ili 20,95% ostalih prihoda.

Ukupno planirani izdaci za ulaganja i troškove u 2023. godini u iznosu od 443,24 milijuna eura realizirani su u iznosu od 420,24 milijuna eura ili 94,81%.

Najveći udio realizacije u iznosu od 154,46 milijuna eura odnosi se na izgradnju državnih cesta, na investicijsko održavanje i rekonstrukciju državnih cesta utrošeno je 92,06 milijuna eura, za nabavu ostale dugotrajne imovine 7,73 milijun eura. Redovno održavanje realizirano je u iznosu od 73,43 milijuna eura, a sufinanciranje zimske službe za nerazvrstanih cesta u iznosu od 2,22 milijuna eura. Ostali troškovi u iznosu od 44,16 milijuna eura rezultat su troškova izvanrednog održavanja, izrade studija i razvojnih priprema te troškova upravljanja. Financijski izdaci u 2023. godini iznose 46,17 milijuna eura i odnose se na kamate, troškove i naknade po kreditima

Razlikom realizacije ostvarenih prihoda u iznosu od 385,86 milijuna eura i realizacije ulaganja/troškova u iznosu od 420,24 milijuna eura ostvaren je deficit u iznosu 34,37 milijuna eura.

3. Financijska izvješća Društva

Pri izradi temeljnih financijskih izvješća primjenjuju se Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi financijskog izvješćivanja, u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.

Bilanca na dan 31.12.2023. pokazuje aktivu, odnosno pasivu u iznosu od 10.634,50 milijuna eura. U odnosu na stanje prethodne godine povećana je dugotrajna imovina za 132,68 milijuna eura ili 1,28%, od čega se neznatno povećanje odnosi na prijenos cesta po Odlukama o razvrstavanju javnih cesta (od drugih upravitelja preneseno nam je javnih cesta u vrijednosti od 33,43 milijuna eura, a mi smo prenijeli državnih cesta u vrijednosti od 25,82 milijuna eura). U odnosu na prethodnu godinu kratkotrajna imovina veća je za 31,27 milijuna eura, odnosno 36,05%. Zalihe su veće za 0,08 milijuna eura, potraživanje za naknadu iz goriva veće je za 17,56 milijuna eura, potraživanja za porez na dodanu vrijednost manja su za 1,71 milijun eura, potraživanja od kupaca veća su za 1,63 milijuna eura, a novac u banci i blagajni veći je za 13,48 milijuna eura te ostala potraživanja koja su veća za 0,23 milijuna eura.

U odnosu na stanje prethodne godine dugoročne obveze veće su za 32,90 milijuna eura, a odnose se na povećanje dugoročnih obveza po kreditima za 34,39 milijuna eura, povećanje dugoročnih obveza po osnovi financijskih najмова temeljem MSFI 16 za 0,13 milijuna eura te smanjenje ostalih financijskih obveza za 1,62 milijuna eura koje se odnose na dogovorenu godišnju otplatu po nagodbi s Hrvatskim autocestama za raspodjelu naknade za izvanredan prijevoz.

Ukupne kratkoročne obveze veće su odnosu na prethodnu godinu za 33,52 milijuna eura.

Kratkoročne obveze po kreditima za anuitete i kamate veće su za 12,10 milijuna eura, obveze prema dobavljačima veće su za 21,52 milijuna eura, obveze za poreze i doprinos manje su za 1,89 milijuna eura zbog dodatnog poreza na dobit koji smo bili u obvezi platiti za 2022. godinu. Sve ostale obveze veće su za 1,79 milijuna eura od čega se na kratkoročne obveze po nagodbi s HAC-om odnosi 1,62 milijuna eura.

U ukupnom iznosu 501,90 milijuna eura odgođenog priznavanja prihoda i obračunatih troškova u 2023. godini, prihodi dobiveni temeljem potpisanih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz EU fondova iznose 495,33 milijuna eura ili 98,68%. Preostali iznos odnosi se na obveze za obračunate troškove, obveze po naplaćenim garancijama i odgođeno priznavanje prihoda za korištenje cestovnog zemljišta.

3.1. Bilanca

u tisućama eura

Red.br.	Opis	Stanje na dan	Stanje na dan	Indeks
		31.12.2022.	31.12.2023.	
1.	Dugotrajna imovina	10.376.502	10.509.186	101,28
2.	Kratkotrajna imovina	86.728	117.996	136,05
3.	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	8.493	7.322	88,21
	UKUPNO AKTIVA	10.471.723	10.634.504	101,55
1.	Kapital	8.646.754	8.700.098	100,61
2.	Dobit tekuće godine	258	78	30,23
3.	Rezerviranja	11.648	12.086	103,76
4.	Dugoročne obveze	1.230.381	1.263.278	102,67
5.	Kratkoročne obveze	123.538	157.059	127,13
6.	Odgođeno priznavanje prihoda	459.144	501.905	109,31
	UKUPNO PASIVA	10.471.723	10.634.504	101,55

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o cestama (NN 144/2021) kojim se u članku 95. mijenja dosadašnji računovodstveni model, na način da se na teret javnog kapitala nadoknađuje dio godišnjih troškova, upravljanja, održavanja, financiranja, amortizacije i primjerenog prinosa od upravljanja javnim cestama koji nije pokriven ostvarenim prihodima od upravljanja javnim cestama izmijenjen je i računovodstveni model koji se primjenjuje od izrade financijskih izvještaja za 2022. godinu na dalje.

Spomenutim izmjenama i dopunama Zakona o cestama iz Zakona su isključene odredbe vezane uz računovodstveno evidentiranje promjena na javnom kapitalu, koje su uvjetovale djelomično odstupanje godišnjih financijskih izvještaja od zahtjeva Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja usvojenim u EU.

Rezultat poslovanja Društva određen je Zakonom o cestama, članak 94. i 95. koji definira javni kapital i njegovo korištenje. Slijedom odredbe Zakona, izvor sredstava (naknada iz goriva) predstavlja javni kapital kojim Republika Hrvatska financira građenje i održavanje javnih cesta u visini nepokrivenih troškova upravljanja, građenja i održavanja javnih cesta uvećano za primjereni prinos od upravljanja.

3.2. Račun dobiti i gubitka za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca

u tisućama eura

Red.br.	Opis	2022. godina	2023. godina	Indeks
I.	Poslovni prihodi	262.622	309.905	118,00
II.	Poslovni rashodi	223.160	259.730	116,39
III.	Financijski prihodi	88	238	271,54
IV.	Financijski rashodi	37.532	49.978	133,16
V.	UKUPNI PRIHODI	262.710	310.143	118,06
VI.	UKUPNI RASHODI	260.692	309.708	118,80
VII.	Dobit/gubitak prije oporezivanja	2.018	435	21,57
VIII.	Porez na dobit	661	357	54,00
IX.	Dodatni porez na dobit	1.099	0	0
X.	Ukupno porez	1.760	357	20,28
XI.	Dobit/gubitak tekuće godine	258	78	30,36

U odnosu na prethodnu godinu poslovni prihodi veći su za 47,28 milijuna eura ili 18,00%, najviše u dijelu ostalih poslovnih prihoda gdje se evidentira prihod od naknade iz goriva i primjereni prinos koji bilježe povećanje u iznosu 40,77 milijuna eura. Značajno povećanje u odnosu na prethodnu godinu u iznosu 2,38 milijuna eura odnosi se na potpore za umanjenje cijene električne energije.

Povećanje poslovnih rashoda u odnosu na prethodnu godinu iznosi 36,57 milijuna eura ili 16,39%. Materijalni troškovi veću su za 10,81 milijun eura i većim dijelom se odnose na troškove električne energije i ostale vanjske troškove kao što su usluge redovnog održavanja državnih cesta, vatrogasne usluge, održavanje sustava gospodarenja cestama i sl. Troškovi zaposlenih veći su za 1,86 milijuna eura kao rezultat korekcije osnovice i materijalnih prava zaposlenih iz Kolektivnog ugovora. Značajno povećanje odnosi se na amortizaciju državnih cesta koja je u odnosu na prošlu godinu veća za 13,50 milijuna eura kao rezultat prijenosa cesta u potrebu i prijenosa cesta od drugih upravitelja. Ostali poslovni rashodi veći su za 9,78 milijuna eura uglavnom zbog troška zamijenjenog dijela ceste prilikom rekonstrukcije i investicijskog održavanja državnih cesta.

4. Značajni poslovni događaji nakon isteka poslovne godine

Dana 28. ožujka 2024. godine potpisan je Zahtjev o početku korištenja Kredita B iz Ugovora o dugoročnom klupskom kreditu u iznosu 461.461.100,70 EUR. Ugovor za dugoročni klupski kredit sastoji se od Kredita A u iznosu 141.000.000 EUR koji će biti doznačen na žiro-račun Društva i Kredita B u iznosu 320.461.100,70 EUR koji će zatvoriti obvezu po Ugovoru o dugoročnom sindiciranom kreditu iz 2018. godine čiji je saldo na dan 31.12.2023. u istom iznosu.

Osim navedenog, nakon datuma Izvještaja o financijskom položaju / Balance nije bilo događaja koji bi značajno utjecali na godišnje financijske izvještaje Društva za 2023. godinu, koji bi, slijedom toga, trebali biti objavljeni.

5. Vjerojatan budući razvoj Društva i aktivnosti istraživanja i razvoja

Poslovne aktivnosti planiraju se u skladu sa Strategijom prometnog razvoja koju donosi Vlada Republike Hrvatske te u skladu s četverogodišnjim Programom građenja i održavanja javnih cesta koji također donosi Vlada, a na prijedlog Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.

Iz vizije i misije Društva proizlaze četiri strateška cilja poslovanja, koja se redovitim aktivnostima postižu:

- sigurnost cestovnog prometa
- daljnja integracija cestovne mreže s europskim prometnim tokovima i postojećom mrežom RH
- protočnost prometa uz razvoj i integraciju inteligentnih prometnih sustava (ITS)
- uspostava nacionalnog prometnog modela i sustav brojenja prometa

Društvo će i u budućnosti nastojati realizirati ciljeve kroz kvalitetno izvedene radove u zadanim rokovima te održavati likvidnost i solventnost. Redovito se ulaže u informatizaciju poslovnih procesa i baze cestovnih podataka.

Nastavno na prethodnu godinu i dalje se aktivno radi i naglasak je na pripremi projekata za povlačenje dostupnih sredstava iz fondova EU. Do kraja 2023. godine ukupna vrijednost prihvatljivih troškova za projekte za koje smo potpisali ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, iznosi 600,34 milijuna eura.

6. Informacije o otkupu vlastitih dionica

Društvo nema otkupljenih vlastitih udjela.

7. Postojanje podružnica društva

Tijekom 2023. godine nisu osnivane podružnice.

8. Izloženost rizicima i upravljanje rizicima

Dobivanjem suglasnosti Hrvatskog sabora na financijski plan odobreno je i kreditno zaduženje kojim se izlažemo kamatnom riziku na koji ne možemo utjecati, jer proizlazi iz aktualnih kretanja vrijednosti na financijskom tržištu. Mogući negativni efekt ovakvih rizika nastoji se izbjeći što realnijim planiranjem financijskih troškova i njihovim kontinuiranim praćenjem.

Društvo ne ulaže novčana sredstva u financijske plasmane pa ne postoji opasnost od kreditnog rizika koji je vezan uz naplatu potraživanja i relativno je nizak.

Zagreb, lipanj 2024.

Predsjednik Uprave:

Josip Škorić, dipl.ing.građ.

Član Uprave:

Alen Leverić, dipl.oec.

Član Uprave:

Željana Šikić, dipl.oec.